

# Forskrift om skoleregler og skoledemokrati, Sør-Aurdal kommune, Innlandet

**Hjemmel:** Fastsatt av Sør-Aurdal kommunestyre xx.xx.2026 med hjemmel i lov 9. juni 2023 nr. 30 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) § 10-7.

## Del I: Innledning

### § 1. Formål

Forskrift om skoleregler skal bidra til at elever i skolene i Sør-Aurdal kommune har et trygt og godt skolemiljø som fremmer helse, inkludering, trivsel og læring. Skolereglene skal ivareta den enkelte elevs rettigheter og plikter.

Skolene i Sør- Aurdal skal være preget av samarbeid, trivsel, omsorg og toleranse. Skolereglene skal bidra til at elevene behandler hverandre og skolens ansatte med respekt, og at de tar medansvar for et trygt og godt skolemiljø.

I tillegg skal skolereglene gi informasjon om organiseringene av elevdemokratiet og elevers og foreldre/foresattes muligheter til medvirkning i skolen.

### § 2. Virkeområde

Skolereglene gjelder for elevene i alle de offentlige grunnskolene i Sør-Aurdal kommune. Forskriften gjelder i skoletiden i både fysiske og digitale rom, og på SFO/leksehjelp. Skolereglene gjelder også på skoleveien, og på alle arrangementer og turer i skolens regi.

Skolene kan lage egne regler tilpasset den enkelte skole. Disse må være innenfor rammen av de kommunale skolereglene, og fastsettes av rektor etter høring i skolens ulike organ.

Skolereglene kan komme til anvendelse utenfor skoletiden hvis elevenes oppførsel har tilstrekkelig tilknytning til, eller setter sitt preg på skolen, blant annet situasjoner der elevers oppførsel på fritiden fører til at andre ikke har det trygt og godt på skolen.

Skolereglene må sees i sammenheng med *Plan for godt og trygt skolemiljø i Sør-Aurdal kommune*.

Skolereglene skal gjøres kjent for elever og foreldre ved skolen.

### **§ 3. Organisering av skoledemokratiet**

Skolene skal legge til rette for at alle elevene skal kunne ytre seg, oppmuntre dem til å delta i, og hjelpe dem i arbeidet med skoledemokratiet.

Skoledemokratiet skal sørge for at elevene og foreldre/foresatte får være med på å planlegge, gjennomføre og vurdere virksomheten til skolen, blant annet arbeidet med skolemiljø, kvalitetsutvikling i opplæringa og fastsetting av skoleregler, jf. opplæringsloven § 10-4

Skoledemokratiet organiseres på følgende måte i skolene i Sør-Aurdal:

- a. Hver skole har et elevråd som er valgt av elevene ved skolen, jf. opplæringsloven § 10-5
- b. Hver grunnskole har et arbeidsutvalg av foreldre/foresatte som er valgt av foreldre/foresatte, jf. opplæringsloven § 10-5.
- c. Hver skole har eget samarbeidsutvalg, eller samarbeidsutvalg sammen med barnehage.

Elevene skal ikke delta i behandling av saker som er omfattet av lovfestet taushetsplikt.

Skolereglene skal drøftes årlig i skolens brukerorganer.

## **Del II: Skoleregler**

Elevens beste skal være et grunnleggende hensyn ved handlinger og avgjørelser som gjelder eleven.

Kompetanse i fag er ikke en del av vurderingen av orden og oppførsel. Det skal tas hensyn til elevens forutsetninger i vurdering av orden og oppførsel. Det skal ikke legges vekt på enkelthendelser med mindre de er særlig klanderverdige eller grove.

Elevene kan være inne før skolestart dersom det er kaldere enn 15 kuldegrader. Grensa for å være inne i friminutt er 18 kuldegrader.

### **§ 4. Orden**

Elevene skal ha god orden. Orden handler om forberedelse, punktlighet, arbeidsvaner og arbeidsinnsats.

Eleven skal:

- a. møte presis på skolen og til undervisning og avtaler
- b. ha med nødvendige læremidler og utstyr
- c. holde orden på egne saker
- d. gjøre skolearbeid med god innsats og til avtalt tid
- e. ta medansvar for å holde skolens inne- og uteområde rent og ryddig

- f. vise respekt for skolens og andres eiendeler. Stelle pent med skolebøker, PC/Ipad og annet undervisningsmateriell
- g. ta vare på personlige eiendeler. Skolen er ikke ansvarlig for personlige eiendeler elevene tar med på skolen
- h. følge skolens regler for melding om fravær

## **§ 5. Oppførsel**

Elevene skal ha god oppførsel. Oppførsel handler om all atferd, både mot elever og ansatte.

Eleven skal:

- a. vise hensyn og respekt for medelever og ansatte uansett kjønn, nasjonalitet, etnisitet, religion, funksjonsevne, legning m.m.
- b. vise hensyn, omsorg og respekt for hverandre i språkbruk og atferd
- c. holde arbeidsro i timene og vise respekt for undervisningen
- d. behandle skolens bygg, inventar og utstyr med respekt. Hærverk er brudd på skolereglene.
- e. ikke utsette andre for fysisk eller psykisk vold, trakassering, trusler, mobbing eller andre krenkende ord og handlinger.
- f. vise nettvett og følge skolens regler for bruk av mobiltelefon, datautstyr mv.
- g. delta i undervisningen og ikke forlate skolens område uten tillatelse.
- h. ikke bruke klesplagg som helt eller delvis dekker ansiktet i undervisningstiden, med mindre dette er nødvendig på grunn av pedagogiske, helsemessige, klimatiske eller sikkerhetsmessige forhold.
- i. Ikke laste ned eller spre fysisk eller elektronisk; pornografisk, rasistisk eller annet krenkende eller ulovlig materiale.
- j. ikke ta med eller bruke farlige gjenstander.
- k. ikke bruke, omsette eller ha med seg energidrikk, alkohol, vape, røyk, snus, narkotika eller andre rusmidler på skolen.
- l. ikke jukse på prøver, eksamener eller i annet skolearbeid. Det er heller ikke tillatt å levere eller presentere andres produkt som sitt eget, heller ikke hvis det fremskaffet ved bruk av kunstig intelligens (KI). Ved fusk eller forsøk på fusk i forbindelse med prøver og annet skolearbeid, kan rektor pålegge at arbeidet må gjøres på nytt eller fastsette at arbeidet annulleres.

## **§ 6. Særlige forhold**

### **§ 6.1 Fravær**

Barn og unge har plikt til grunnskoleopplæring. De plikter å møte presis til undervisning, samt delta i undervisningen i den form den blir gitt. Ugyldig fravær er brudd på ordensreglementet og skal tillegges vekt når ordenskarakteren skal fastsettes. Ved fravær skal foresatte varsle skolen så fort som mulig i foresattportalen i Visma Flyt Skole, jfr. retningslinjer for elevfravær i Sør-Aurdal kommune.

Når det er forsvarlig, kan rektor, etter skriftlig søknad, gi den enkelte elev permisjon i inntil to uker (10 skoledager). Det anbefales ikke å søke permisjon fra den lovpålagte undervisningstiden, og søknad om permisjon til feriereiser blir som regel avslått. Fravær utover to uker medfører at eleven skrives ut av skolen. I slike tilfeller må elevens foresatte legitimere at eleven får lovpålagt grunnskoleopplæring ved annen skole eller ved hjemmeundervisning. Dersom dette ikke skjer, skal skolen forfølge saken og informere de rette instanser.

## **§ 6-2. Bruk av mobiltelefoner, smartklokker, KI-briller og lignende**

Mobiltelefoner, smartklokker, KI-briller og lignende skal ikke benyttes i opplæringen uten at faglærer har gitt særskilt tillatelse.

Skolene skal samle inn telefonene og KI-briller ved skolestart og levere dem ut igjen når skoledagen er over.

Smartklokker og lignende skal i løpet av skoledagen ikke brukes til kommunikasjon, eller forstyrre elever eller lærere.

Dersom elever har en god grunn til at de må ha mobiltelefon, smartklokke, KI-briller eller lignende tilgjengelig og med påskrudde varsler i løpet av skoledagen, skal læreren tillate dette etter avtale med foresatte.

Brudd på disse reglene vil føre til at mobiltelefonen/smartklokke /KI-briller blir beslaglagt for resten av dagen, og at eleven selv kan hente utstyret på rektors kontor ved skoledagens slutt.

## **§ 6-3. Godteri, tyggegummi og brus**

Godteri, tyggegummi og brus er ikke tillatt i skoletiden uten særskilt tillatelse.

## **§ 6-4. Små elektriske kjøretøy**

Er ikke tillatt brukt i skolesammenheng.

# **Del III: Regler for hvilke tiltak som kan brukes når elever bryter ordensreglementet (sanksjoner)**

## **§ 7. Generelt om tiltak ved brudd på skolereglene**

Brudd på skolereglene skal følges opp med mindre inngripende tiltak eller sanksjoner. Tiltakene må stå i forhold til alvorlighetsgraden og elevenes individuelle forutsetninger. Ved valg av reaksjon må skolen ta hensyn til situasjonen rundt hendelsen, graden av skyld og

hvorvidt eleven tidligere har brutt skolereglene. Ved mindre alvorlige brudd skal skolen fortrinnsvis benytte uformelt tilsnakk, veiledningssamtaler med eleven og/eller samtaler med elevens foreldre/foresatte.

Sanksjoner og andre tiltak bør gis så snart som mulig etter regelbruddet. Sanksjoner og andre tiltak som griper inn i elevers rettigheter eller friheter, kan bare brukes som reaksjon på regelbrudd dersom de er beskrevet i § 8 i skolereglene. Kollektiv straff, fysisk straff eller krenkende straff skal ikke benyttes.

## **§ 8. Tiltak som kan brukes som reaksjon ved brudd på skolereglene**

Følgende tiltak kan brukes som reaksjon ved brudd på skolereglene:

1. Beskjed/veiledning
  - a. Eleven får muntlig/skriftlig beskjed og veiledning.
  - b. Foreldre/foresatte får muntlig/skriftlig beskjed.
2. Samtale
  - a. Samtale mellom elev og lærer/rektor med vekt på positiv ønsket atferd.
  - b. Samtale mellom elev, foreldre/foresatte og lærer/rektor med vekt på positiv ønsket atferd.
3. Anmerkning
  - a. Skriftlig melding.
  - b. Skriftlig anmerkning. Den ansatte informerer eleven om at anmerkning er gitt før den sendes ut i Visma til foresatte.
4. Inndragning
  - a. Digitale enheter, som f.eks. mobiltelefon, smartklokke, læringsbrett og lærings-PC kan beslaglegges for inntil en skoledag dersom de brukes i strid med skolens reglement.
  - b. Digitale enheter som uten samtykke brukes til å fotografere og/eller gjøre lydopptak av andre, skal beslaglegges.
  - c. Er det mistanke om at fotograferingen og/eller lydopptaket er i strid med straffeloven, skal den digitale enheten overleveres til politiet. I slike tilfeller skal skolen varsle foreldre/foresatte.
  - d. Energidrikk, godteri og brus beslaglegges.
  - e. Alkohol, vape, røyk, snus o.l. beslaglegges av skolen og leveres til foreldre/foresatte.
  - f. Ulovlige rusmidler beslaglegges av skolen, og overleveres til politiet. Elevens foreldre/foresatte skal i slike tilfeller alltid varsles av skolen.
  - g. Våpen og andre farlige gjenstander beslaglegges, og vurderes varslet og/eller overlevert til politiet. Elevens foreldre/foresatte skal i slike tilfeller alltid varsles av skolen.
5. Restriksjoner
  - a. Skolen kan avgrense elevenes bruk av skolens utstyr, og/eller avgrense hvor fritt eleven kan bevege seg på skoleområdet.
6. Pålegg om å være til stede

- a. Elevene kan pålegges tilstedeværelse på skolen før eller etter skoletid for samtale med kontaktlærer, rektor eller den rektor peker ut til å gjennomføre samtalen.
- b. Eleven kan pålegges å utføre oppgaver før eller etter skoletid for å rette opp skader som eleven er ansvarlig for.
- 7. Pålegg om gjenoppretting av skade
  - a. Eleven kan pålegges å rette opp i skade eleven er skyld i (rydde søppel, vaske gulv, fjerne tagging og lignende).
- 8. Erstatningsansvar
  - a. ved skade eller hærverk på skolens bygninger, materiell eller utstyr, eller andre elevers, læreres eller andre ansattes materiell eller utstyr, kan foresatte bli erstatningsansvarlige etter skadeserstatningsloven.
- 9. Nedsatt karakter i orden og oppførsel
  - a. Karakteren i orden og oppførsel skal som hovedprinsipp settes ned ved gjentatte brudd på en eller flere regler i kommunens ordensreglement, eller ved den enkelte skoles tilleggsreglement.
  - b. I tillegg kan karakteren settes ned ved spesielt grove brudd på reglementet selv om det er snakk om en enkelthendelse.
- 10. Bortvisning
  - a. Eleven kan bortvises fra undervisningen for enkelttimer eller resten av dagen etter alvorlige eller gjentatte brudd på skolereglene, jf. opplæringsloven § 13-1. Foreldre/foresatte til elever på 1.–7.trinn skal varsles om dette.
  - b. Ungdomsskoleelever kan bortvises fra skolen i inntil tre skoledager etter alvorlige eller gjentatt brudd på skolereglene, jf. opplæringsloven § 13-1.
  - c. Dersom elever hindrer eller forstyrrer gjennomføringen av eksamen, kan eleven etter å ha blitt advart, vises bort fra eksamen jf. forskrift til opplæringsloven § 9-39.
- 11. Skolebytte
  - a. Når hensynet til de andre elevene tilsier det, kan en elev i særlige tilfeller flyttes til en annen skole enn nærskolen, jamfør opplæringsloven § 13-2. Før det blir gjort vedtak om å flytte en elev, skal skolen ha prøvd andre tiltak. Kommunedirektøren fattet enkeltvedtak i slike saker.

Tiltakene i punktene 4–11 blir regnet som sanksjoner, og skal behandles i tråd med § 9 i denne forskriften.

## **§ 9. Saksbehandlingsregler ved bruk av reaksjoner**

- a. Før det blir tatt en avgjørelse om reaksjon, har eleven rett til informasjon om hvordan skolen ser på overtredelsen og hvordan skolen har tenkt til å håndtere den.
- b. Eleven har rett til å forklare seg muntlig og gi uttrykk for sine synspunkter til den som skal ta avgjørelsen. Skolen skal sørge for at situasjonen oppleves trygg for eleven.
- c. Alle konsekvenser ved regelbrudd skal være av en slik art at elevene forstår hvilke regler som er brutt og hvorfor skolen må reagere på dette.
- d. Eleven skal, hvis det er mulig, få anledning til å utbedre skader f. eks ved hærverk.

- e. Kun sanksjoner som følger av lov eller ordensreglement kan benyttes. Alle tiltak ved regelbrudd skal fastsettes i skolens ordensreglement. Der hvor det skal fattes enkeltvedtak, gjelder forvaltningslovens saksbehandlingsregler.
- f. Elevenes foresatte skal så langt det er hensiktsmessig og til barnets beste varsles før skolen tar en beslutning om en inngripende reaksjon.
- g. Rektor treffer beslutning om bruk av reaksjon. Skolens ansatte treffer beslutning om bruk av reaksjon innenfor rammen av det rektor har delegert.
- h. Rektor kan ikke delegere vekk vedtak om bortvisning eller skolebytte.
- i. Bortvisning skal kun brukes i svært sjeldne og alvorlige tilfeller. Ved bruk av bortvisning eller skolebytte som reaksjon skal saksbehandlingsreglene for enkeltvedtak i forvaltningsloven følges.
- j. Ved alvorlige regelbrudd der det er aktuelt å vise bort en elev for en eller flere dager vil dette være å forstå som et enkeltvedtak etter forvaltningsloven. Elevens foresatte har rett til å uttale seg før slikt vedtak fattes inntil eleven har fylt 15 år. Enkeltvedtak kan påklages av foresatte.
- k. Straffbare forhold skal som hovedregel meldes til politiet.

## **§ 10. Ikrafttredelse**

Denne forskriften trer i kraft 01.01.2027

Samtidig oppheves *Forskrift om skoleregler og skoledemokrati, Sør-Aurdal kommune, Innlandet, 12.12.2024.*